

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z odwołania C. P.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 11 czerwca 2021 r.
w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiągnącego wiek
uprawniający do przejścia w stan spoczynku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 16 lutego 2022 r.,

odrzuca odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] z 11 czerwca 2011 r. Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS, Rada), działając na podstawie art. 69 § 1b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. 2020, poz. 2072 z późn. zm.; dalej: p.u.s.p.) nie wyraziła zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego przez sędziego Sądu Okręgowego w W. C. P. (dalej: Skarżący).

W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że zgodnie z art. 69 § 1b p.u.s.p. może wyrazić zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego, jeżeli jest to uzasadnione interesem wymiaru sprawiedliwości lub ważnym interesem społecznym, w szczególności, jeśli przemawia za tym racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego lub potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów.

Podjmując uchwałę, Rada miała na względzie pozytywną opinię o uczestniku postępowania, wyrażoną przez Prezesa Sądu Okręgowego w W., a także jednogłosną uchwałę Kolegium tego Sądu, również pozytywnie opiniującą wniosek uczestnika postępowania. Przede wszystkim jednak, Rada uwzględniła dane statystyczne, obrazujące pracę Skarżącego w zakresie liczby załatwionych i odroczonych spraw oraz stabilności orzecznictwa. Osiągane przez niego wyniki, w porównaniu ze średnią wydziałową, nie są na tyle wysokie, aby uzasadniały uwzględnienie wniosku (szczególnie w zakresie stabilności, z perspektywy wydziałowej). W ocenie Rady nie ma zatem podstaw do wyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego. Nie przemawia też za tym interes wymiaru sprawiedliwości lub ważny interes społeczny, a ponadto z materiałów sprawy nie wynika, aby przejście Skarżącego w stan spoczynku spowodowało istotne zakłócenie pracy Sądu Okręgowego w W.

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia KRS, które odbyło się 11 czerwca 2021 r., za niewyrażeniem zgody na dalsze zajmowanie stanowiska przez Skarżącego oddano 13 głosów, przy braku głosów „przeciw” i 2 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 15 osób).

Wobec uzyskania bezwzględnej większości głosów, Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę, jak na wstępie

Pismem z 3 września 2021 r. Skarżący wniósł odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 11 czerwca 2021 r. w przedmiocie dalszego zajmowania przez niego stanowiska sędziego, po osiągnięciu wieku uprawniającego do przejścia w stan spoczynku, doręczonej mu 24 sierpnia 2021 r.

W odwołaniu sformułowano następujące zarzuty naruszenia prawa procesowego, tj.:

1. art. 69 § 1 b p.u.s.p., poprzez nieuprawnione przyjęcie przez KRS, że interes wymiaru sprawiedliwości oraz ważny interes społeczny nie przemawiają za tym, aby Skarżący w dalszym ciągu zajmował stanowisko sędziego oraz przez brak wskazania dostatecznych powodów do przyjęcia takiego stanowiska;

2. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 42 ust. 2 ustawy o KRS, poprzez brak wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie zgromadzonych dokumentów.

Rada pismem z 28 września 2021 r. wniosła o odrzucenie odwołania z powodu niesformułowania w sposób precyzyjny zarzutu naruszenia prawa procesowego ani materialnego. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie Rada podniosła, że Skarżący nie przytoczył podstaw zaskarżenia poprzez wskazanie na konkretne, naruszone przez Radę zaskarżoną uchwałą przepisy prawa materialnego i procesowego. Prawidłowe wskazanie podstawy zaskarżenia, w ocenie KRS, polega na określeniu konkretnych przepisów prawa, które zostały przez nią naruszone, jak również sposobu ich naruszenia. To znaczy wskazania, czy naruszenie nastąpiło przez błędną wykładnię, czy też niewłaściwe zastosowanie. Przyjęcie natomiast za podstawę odwołania naruszenia przepisów postępowania wymaga nie tylko powołania konkretnego przepisu, ale również wykazania, że zarzucane uchybienie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. W opinii Rady w odwołaniu nie tylko nie powołano podstaw zaskarżenia, ale nie podjęto także próby określenia, czy zaskarżonej uchwale zarzuca się naruszenie prawa materialnego, czy przepisów postępowania oraz o którą z form naruszenia chodzi. Zaniechanie wskazania podstaw zaskarżenia i ich uzasadnienia powoduje, zdaniem KRS, że odwołanie nie spełnia jednego z wymogów materialnych wynikających z art. 394³ § 1 k.p.c. i winno skutkować jego odrzuceniem na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Ponadto, Rada podniosła w tym piśmie, że dochowała obowiązku wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy i wnikliwie zbadała wszystkie materiały sprawy. Miała bowiem na względzie pozytywną opinię wyrażoną przez Prezesa Sądu Okręgowego w W., a także jednogłosną uchwałę Kolegium tego Sądu, jak również pozytywnie zaopiniowany wniosek uczestnika postępowania. Podejmując decyzję Rada uwzględniła jednak dane statystyczne, obrazujące pracę Skarżącego w zakresie liczby załatwionych i odroczonej spraw oraz stabilności orzecznictwa. Rada po przeanalizowaniu tych danych nie uznała, że interes wymiaru sprawiedliwości przemawia za uwzględnieniem wniosku Skarżącego. W uzasadnieniu uchwały wyraźnie wskazano motywy, jakimi kierowała się podejmując

zaskarżoną uchwałę. Zdaniem Rady, wyniki osiągane przez Skarżącego, w porównaniu ze średnią wydziałową, nie są na tyle wysokie, aby uzasadniały uwzględnienie jego wniosku.

Rada dokonała więc analizy całokształtu materiałów sprawy i uznała, że nie zostały spełnione przesłanki, wskazane w art. 69 § 1b p.u.s.p. W ocenie KRS zgromadzona dokumentacja nie pozwoliła na uznanie, że za uwzględnieniem oświadczenia Skarżącego w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego przemawia interes wymiaru sprawiedliwości, ważny interes społeczny, czy też, że przemawia za tym racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego lub potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów. Rada końcowo wyjaśniła, że jej decyzja jest w pełni umotywowana oraz poprzedzona analizą danych statystycznych osiąganych przez Skarżącego. Nie nosi tym samym znamion dowolności.

Jednocześnie uchwałą nr [...] z 15 października 2021 r. KRS, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 45 ust. 1 i 3 ustawy o KRS postanowiła ponownie rozpatrzyć sprawę rozstrzygniętą uchwałą nr [...] z 11 czerwca 2021 r. w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska sędziego osiągającego wiek uprawniający do przejścia w stan spoczynku. W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, uchwałą z 15 października 2021 r., nr [...] KRS działając na podstawie art. 69 § 1b p.u.s.p. postanowiła wyrazić zgodę Skarżącemu na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego sądu Okręgowego w Sądzie Okręgowym w W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 ustawy o KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającego przymus adwokacko-radcowski. Oznacza to, że konstrukcja oraz wymagania odwołania od uchwały KRS czerpią z wzorca (formuły) skargi kasacyjnej przewidzianej w procedurze cywilnej (art. 398¹ – art. 398²¹ k.p.c.).

Zgodnie z treścią art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać: 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie; 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany. Oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna także zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a ponadto czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wniósł skargę (art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

W judykaturze i piśmiennictwie nie budzi obecnie wątpliwości, że odwołanie od uchwały KRS nie musi zawierać wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia, a więc że nie podlega ono badaniu wstępnemu w trybie tzw. przedsądu (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 63/19; J. Sułkowski, Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa w kontekście orzecznictwa Sądu Najwyższego, Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, Przegląd Sejmowy 2012, nr 4, s. 122-123). Natomiast pozostałe rygory formalne zastrzeżone dla skargi kasacyjnej znajdują zastosowanie w przypadku omawianego odwołania. Przyjmuje się, że odwołanie „powinno spełniać pozostałe wymagania wymienione w § 1 tego artykułu dla skargi kasacyjnej (chodzi o art. 398⁴ k.p.c.), takie jak oznaczenie uchwały Rady, wraz ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości, czy w części, przytoczenie podstaw odwoławczych, odpowiadających podstawom kasacyjnym, o których mowa w art. 398³ k.p.c. i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie uchwały lub uchylenie i zmianę uchwały z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania

lub zmiany” (M. Niezgódka-Medek, Komentarz do art. 44 [w:] M. Niezgódka-Medek, R. Pęk, Krajowa Rada Sądownictwa. Komentarz, LEX 2013, teza 11, por. M. Dębska, Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, LEX 2013, komentarz do art. 44).

W ocenie Sądu Najwyższego odwołanie wniesione w niniejszej sprawie nie spełnia podstawowych wymogów przewidzianych dla tego typu środka zaskarżenia. W odwołaniu Skarżący nie podał podstaw zaskarżenia (art. 398³ k.p.c.) oraz nie zawarł wyraźnego zakresu żądania uchylenia i zmiany zaskarżonej uchwały. Ograniczył się jedynie do wskazania przepisów prawa, które w jego ocenie zostały naruszone (art. 69 § 1 b p.u.s.p. oraz art. 33 ust. 1 w zw. z art. 42 ust. 2 ustawy o KRS). Czyni to wniesione odwołanie niedopuszczalnym i nie pozwala na jego merytoryczne rozpoznanie. Przytoczenie podstaw kasacyjnych jest sformalizowanym elementem skargi kasacyjnej z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaganym pod rygorem odrzucenia. Skarżący, jeżeli twierdzi, że w sprawie doszło do naruszenia prawa materialnego zobowiązany jest do określenia sposobu naruszenia i wskazania, na czym owe naruszenie polegało. W przypadku dostrzeżenia przez Skarżącego naruszenia prawa procesowego, musi on podnieść stosowny zarzut, opisać w jaki sposób naruszono dany przepis i wykazać, że naruszenie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy odrzucił odwołanie na zasadzie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS w zw. z art. 73 § 2 p.u.s.p.

a.s.